

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Maaelu arengu toetuste andmise seaduse põllumajandusministri määruste muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 122 lõike 2 alusel. Nimetatud sätte kohaselt võib valdkonna eest vastutav minister aastatel 2015–2017 muuta enne 2015. a 1. jaanuari kehtinud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel antud kehtivaid õigusakte. Käesoleva määrusega muudetakse kuut „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” (edaspidi *arengukava 2007–2013*) 2. telje mitmeaastase meetme või alameetme rakendusmäärust. Nendeks määrusteks on põllumajandusministri 21. aprilli 2010. a määrus nr 46 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” (edaspidi *KSM määrus*), põllumajandusministri 15. märtsi 2010. a määrus nr 28 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” (edaspidi „*Sangaste*” määrus), põllumajandusministri 23. aprilli 2010. a määrus nr 47 „Loomade karjatamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” (edaspidi *LKT määrus*), põllumajandusministri 8. aprilli 2010. a määrus nr 44 „Mahepõllumajandusliku tootmise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” (edaspidi *MAH määrus*), põllumajandusministri 18. märtsi 2010. a määrus nr 33 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” (edaspidi *OTL määrus*) ja põllumajandusministri 8. märtsi 2010. a määrus nr 19 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord aastateks 2007–2013” (edaspidi *PLK määrus*).

Peamine vajadus nimetatud määruste muutmiseks tuleneb Euroopa Liidu määrustega reguleeritud maaelu arengu toetuste kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteemi muutusest – alates 2015. aastast kohaldub maaelu arengu toetustele uus, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549–607) ja selle alusel antud delegeeritud ja rakendusaktide kohane kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteem. Eelnimetatud kuue arengukava 2007–2013 toetuste rakendusmääruste alusel on võimalik osadel taotlejatel toetust taotleda veel nii 2015., 2016. kui ka 2017. aastal – tegemist on n.ö üleminevate kohustustega, mida finantseeritakse juba Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heaks kiidetud „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava 2014–2020*) vahenditest. Kõnealustes määrustes tuleb seega asendada viited senistele, kehtetuks tunnistatud kontrolle ja sanktsioneerimist reguleerivatele määrustele, asjakohaste viidetega uutele kontrolle ja sanktsioneerimist reguleerivatele määrustele. Lisaks tehakse määrustes ka teisi muudatusi, mis on vajalikud seoses programmiperioodi vahetusega ning üleminekuga arengukava 2007–2013 kohastelt pindala- ja loomapõhistelt maaelu arengu toetusskeemidelt arengukava 2014–2020 kohastele pindala- ja loomapõhistele maaelu arengu toetusskeemidele.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi maaelu arengu osakonna nõunik Ove Pöder (tel 625 6290, ove.poder@agri.ee) ja seda on täiendanud sama osakonna põllumajanduskeskkonna büroo ning taimetervise osakonna mahepõllumajanduse büroo peaspetsialistid. Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegid Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunikud Geir Veski (tel 625 6516, geir.veski@agri.ee) ja Diana Rammul (tel 625 6259, diana.rammul@agri.ee). Keeleliselt toimetab eelnõu õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) koosneb kuuest paragrahvist. Iga paragrahv sisaldab ühe punktis 1 nimetatud määruse muutmise sätteid. Kuna mitmed muudatused tehakse kõikides määrustes, on vastavaid muudatusi alljärgnevalt selgitatud määrusteüleseelt.

Kõigi kuue paragrahvi punktiga 1 muudetakse määruste preambulite sõnastust.

Esmalt täiendatakse viidet enne 2015. a 1. jaanuari kehtinud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadusele, mille alusel muudetakse määrused on antud, nimetatud seaduse avaldamismärkega, et vältida segiajamist kehtiva Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadusega

Preambulist eemaldatakse viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1310/2013, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätteid Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antava maaelu arengu toetuse kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 vahendite ja nende jaotamise osas 2014. aastal ning nõukogu määrust (EÜ) nr 73/2009, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1306/2013 ja (EL) nr 1308/2013 seoses nende kohaldamisega 2014. aastal (ELT L 347, 20.12.2013, lk 865–883) artiklile 1. Nimetatud määruse (n.ö üleminekumäärus) artikli 1 lõike 1 esimese lõigu kohaselt oli liikmesriikidel 2014. aastal võimalik jätkata uute juriidiliste kohustuste võtmist muuhulgas arengukava 2007–2013 2. telje toetuste osas ka siis, kui vastavate toetuste programmiperioodi 2007–2013 eelarved olid ära kasutatud. 2014. aastal seda võimalust siiski ühegi arengukava 2007–2013 mitmeaastase pindala- või loomapõhise toetuse puhul ei kasutatud – toetust anti ainult taotlejatele, kellel oli vastavate toetuskeemide raames olemasolev kehtiv kohustus.

Preambulis toodud viited komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73) erinevatele artiklitele, mis käsitlevad nt. kohustuste ümbermuutmist ja kohandamist, samuti sätteid põllumajandusettevõtte üleandmise kohta, jäävad alles, kuna komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätteid (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17) artikli 19 kohaselt jätkatakse sama artikliga kehtetuks tunnistatava komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 kohaldamist meetmete suhtes, mida rakendatakse komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) alusel enne 1. jaanuari 2014 heaks kiidetud maaelu arengukavade kohaselt.

Preambulist eemaldatakse viited senisele kontrolli- ja sanktsioneerimise määrusele, komisjoni määrusele (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23). Neid ei asendata viidetega uuele sanktsioneerimisi reguleerivale määrusele, komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73) ega uuele kontrollimäärusele, milleks on komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124). Komisjoni määruses (EL) nr 65/2011 sisaldunud ja muudetavate määruste preambulites ära toodud kahest viitest ei asendata artikli 3 lõikes 1 toodud volitusnormi (liikmesriigid kehtestavad toetusetaotluste esitamise asjakohase korra) analoogilise volitusnormiga uues kontrollimääruses, milleks on komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artikli 12 lõige 3, kuna aastatel 2015–2017 on muudetavate määruste alusel võimalik toetust taotleda ainult kehtiva kohustusega taotlejatel, seega ei ole võimalik esitada toetusetaotlust („*application for*

support”) ega vajadust näha selleks ette vajaliku menetluse kehtestamist. Samuti ei asendata preambuli teist viidet komisjoni määruses (EL) nr 65/2011 sisaldunud sättele, artiklile 18 (vähendamised ja väljaarvamised juhul, kui ei täideta abikõlblikkuse kriteeriume, maksekohustusi ja seotud kohustusi) viitega komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 analoogilisele sättele, artiklile 35, kuna nimetatud sättest ei tule liikmesriigile volitusnormi millegi kehtestamiseks.

Pindalapõhiste toetuste puhul täiendatakse määrusi sättega, mis välistavad toetuste välisandmise ja/või taotlemise võimaluse selle maa kohta, mille kohta taotletakse teatavaid arengukava 2014–2020 kohaseid toetusi. Vastav muudatus tehakse KSM määruse paragrahvi punktiga 2, „Sangaste” määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 3 ning MAH määruse paragrahvi punktiga 4.

KSM määruse, LKT määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 3, „Sangaste” määruse paragrahvi punktiga 4, MAH määruse paragrahvi punktiga 5 ning OTL määruse paragrahvi punktiga 2 uuendatakse nõuetele vastavuse järgimist käsitlevaid sätteid. 2015. aasta algusest kohalduvad nii arengukava 2007–2013 kui arengukava 2014–2020 pindala- ja loomapõhiste toetustele uued nõuetele vastavuse reeglid, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 alusel. Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid on nüüd siseriiklikult kehtestatud põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määrusega nr 4 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded”. Kohustuslike majandamisnõuete puhul on jäetud kõnealustesse sättesse viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 93 lõikele 1 (lisaks on toodud, et nimetatud nõuded on avaldatud Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) veebilehel), et vältida viitamist kehtiva Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse artikli 32 lõikele 2. Alates 2015. aastast ei ole aga komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunkti b kohaselt perioodi 2007–2013 keskkonnatoetuste suhtes nõuetele vastavuse süsteemi osaks enam nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 39 lõikes 3 osutatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise miinimumnõuded, seetõttu eemaldatakse eelnimetatud KSM määruse „Sangaste” määruse, MAH määruse, OTL määruse ja PLK määruse paragrahvide punktidega muudetavate määruste nõuetele vastavuse nõudeid käsitlevatest sättest viide nimetatud miinimumnõuete täitmise vajadusele. Väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise miinimumnõudeid tuleb perioodi 2007–2013 keskkonnatoetuste saamisega seoses täita ning nende täitmist kontrollida ja vajadusel mittetäitmist sanktsioneerida üksnes juhul, kui nende näol on üksiti tegemist ka nn. baasnõuetega (baasnõuded on toodud KSM määruse §-s 5 ning ülejäänud määruste (v.a OTL määrus) §-s 4).

KSM määruse paragrahvi punktidega 8–10, „Sangaste” määruse paragrahvi punktidega 5–7, LKT määruse paragrahvi punktidega 4–6, MAH määruse paragrahvi punktidega 9–12, OTL määruse paragrahvi punktidega 3–5 ning PLK määruse paragrahvi punktidega 4–7 uuendatakse taotlust ja taotluse esitamist käsitlevaid sätteid. Viited põllumajandusministri 18. veebruari 2014. a määruse nr 10 „Ühtse pindalatoetuse saamise nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord” lisas 1 toodud vormi kohasele taotlusele asendatakse viidetega määrust nr 10 sisuliselt asendava maaeluministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus” lisas 1 toodud vormi kohasele taotlusele. Samuti jäetakse taotlemisel esitatavate dokumentide hulgast välja eelnimetatud põllumajandusministri määruse nr 10 lisas 2 toodud vormi kohane nõuetele vastavuse küsimustik, kuna nimetatud küsimustik on nüüdseks osaks põllumajandusministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 lisas 1 toodud vormi kohasest taotlusest.

KSM määruse paragrahvi punktiga 11, MAH määruse paragrahvi punktiga 13, OTL määruse paragrahvi punktiga 6, LKT määruse paragrahvi punktiga 7 ning „Sangaste” määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 8 uuendatakse taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise

paragrahve tervikuna või nende üksikuid lõikeid. Viited komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 sätetele asendatakse viidetega komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 asjakohastele sätetele.

KSM määruse paragrahvi punktiga 12, MAH määruse paragrahvi punktiga 14, OTL määruse paragrahvi punktidega 7 ja 8, „Sangaste” määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 9 ning LKT määruse paragrahvi punktidega 8–10 uuendatakse taotletud toetuse vähendamise paragrahve tervikuna või nende üksikuid lõikeid. Viited komisjoni määrusele (EL) nr 65/2011 ja komisjoni määrusele (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT L 316, 02.12.2009, lk 65–112) asendatakse viidetega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1306/2013, komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 640/2014, nõuetele vastavuse nõuete puhul ka komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 809/2014 ning teatud juhtudel ka nõukogu määrusele (EÜ) nr 1698/2005, ent viitamist Euroopa Liidu määruste konkreetsetele sätetele vähendatakse. Kui taotleja ei täida toetuse saamise nõudeid või baasnõudeid, vähendatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 35 kohaselt toetust, võttes arvesse nõuete rikkumise raskusastet, ulatust, kestust ja kordumist. Komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 artiklis 18 on muuhulgas kasutatud termineid „tõsidus” ja „püsivus”. Viidetes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklile 35 on need asendatud vastavalt seal kasutatavate terminitega „raskusaste” ja „kestus”, ent nende ingliskeelsed tõlked „*severity*” ja „*duration*” on mõlemas määruses samad. Teiseks muutuseks kõnealuste artiklite osas on asjaolu, et rikkumise korduvust („*reoccurrence*”) tuleb komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 35 kohaselt vaadata eraldiseisvana, muudetavate määruste toetuse vähendamise paragrahvides oli aga ka korduva rikkumise puhul nähtud ette selle hindamine rikkumise tõsiduse, ulatuse ja püsivuse seisukohast. Toetuse vähendamist käsitlevates sätetes ei uuendata muudetavates määrustes sisalduvaid konkreetsetelt protsentidena väljendatud vähendamiste määrasid, sh nende ülem- ja alampiire, sest rikkumiste mõju konkreetse toetusmeetme eesmärkidele ei ole muutunud. Vähendamiste väljendamine protsentidena on kooskõlas ka perioodi 2014–2020 maaelu arengu toetuste kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteemi kohta käiva Euroopa Komisjoni tödokumendiga „*Guidance Document on Control and Penalty Rules in Rural Development*”, mille peatükis 8.4 on öeldud: „*It is recommended that the competent authority would set certain criteria (in most cases a percentage) for withdrawals for each type of non-conformity with the commitments and other obligations.*”.

KSM määruse paragrahvi punktiga 13, MAH määruse paragrahvi punktiga 15, OTL määruse paragrahvi punktiga 9, „Sangaste” määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 10 ning LKT määruse paragrahvi punktiga 11 uuendatakse taotluse rahuldamata jätmise otsuse tegemist käsitlevaid sätteid. Viited komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 sätetele asendatakse viidetega komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 asjakohastele sätetele. Samas jäetakse alles viited enne 2015. a 1. jaanuari kehtinud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses sisalduvatele taotluse rahuldamata jätmise otsuse tegemist reguleerivatele sätetele, sest Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 126 lõike 3 kohaselt toimub muuhulgas aastatel 2015–2017 antavate arengukava 2007–2013 kohaste maaelu arengu toetuste taotlemine ja menetlemine enne 2015. aasta 1. jaanuari kehtinud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud alustel ja korras.

KSM määruse paragrahvi punktidega 14 ja 16, „Sangaste” määruse paragrahvi punktiga 12, LKT määruse paragrahvi punktidega 13 ja 14, MAH määruse paragrahvi punktidega 16 ja 20, OTL määruse paragrahvi punktidega 10 ja 11 ning PLK määruse paragrahvi punktidega 11 ja 13 uuendatakse ettevõtte või majapidamise üleandmist käsitlevaid sätteid. Viited komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artiklile 82, mis reguleeris kõnealust temaatikat seni, asendatakse

viidetega komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklile 8. Erinevates muudetavates määrustes on tulenevalt vastava toetusskeemi olemusest kasutatud kas terminit „ettevõtte” või „majapidamine”, ent mõlemal juhul vastab see sisuliselt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklis 8 kasutatavale terminile „põllumajanduslik majapidamine” („*holding*”). Samuti uuendatakse ettevõtte või majapidamise ülevõtmisest teavitamist puudutavaid sätteid, ühtlustades neid võimalikult palju arengukava 2014–2020 kohaste toetuste rakendusmääruste analoogiliste sätete sõnastustega, et tagada võimalikult suur selgus toetuste rakendamisel lähiaastatel.

KSM määruse paragrahvi punktidega 15 ja 17, „Sangaste” määruse paragrahvi punktidega 11 ja 13, LKT määruse paragrahvi punktidega 12 ja 15, MAH määruse paragrahvi punktidega 18, 19 ja 21 ning OTL määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 12 lisatakse määrustesse arengukava 2007–2013 kohase toetuse kohustuse arengukava 2014–2020 kohase toetuse kohustusega asendamist käsitlevad sätted või muudetakse arengukava 2007–2013 kohase toetuse kohustuse teise arengukava 2007–2013 kohase toetuse kohustusega asendamist käsitlevaid sätteid. Nimetatud sätete kohaselt on aastatel 2015–2017 võimalik asendada arengukava 2007–2013 kohane kohustus arengukava 2014–2020 analoogilise toetusskeemi kohase kohustusega või teatud juhtudel ka teise toetusskeemi kohase kohustusega. Asendatud kohustuse asemel algab uus kohustus, mille kestus on üldjuhul viis aastat. Sellise asendamise võimalus on sätestatud ka Euroopa Komisjoni otsusega kinnitatud arengukava 2014–2020 peatükis 19.1 „Üleminekingimuste kirjeldus meetmete kaupa”.

Viimaseks kõiki määruseid hõlmavaks muudatuseks on kahe rakendussätte lisamine. Neist esimesega lükatakse 2015. aastal toetuse taotluse ja muude taotlemiseks vajalike dokumentide esitamise tähtaja algus edasi 2. mailt 7. maini ning tähtaja lõpp 21. mailt 25. maini. Pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlemise edasilükkamine on tingitud Euroopa Liidu 2014–2020 eelarve- ja programmiperioodi seadusandluse viibimisest ning sellest tulenevast siseriiklike õigusaktide hilinemisest (rakendusmääruste vastuvõtmise ja nende avaldamise/jõustumise ning taotlemise alguskuupäeva vahele ei jää piisavalt aega). Taotlusperioodi edasilükkamisest tulenevalt muutub ka põllumajandusliku majapidamise või ettevõtte ülevõtmisest teavitamise perioodi alguskuupäev, mis teise rakendussätte kohaselt on 2015. aastal 26. mai (lõppkuupäev 1. september jääb samaks). Vastavad muudatused tehakse KSM määruse paragrahvi punktiga 18, MAH määruse paragrahvi punktiga 21, OTL määruse paragrahvi punktiga 13, „Sangaste” määruse ja PLK määruse paragrahvi punktiga 14 ning LKT määruse paragrahvi punktiga 16.

Muudetavates määrustes sisaldub toetuse maksmist käsitlevas paragrahvis ka viide nõukogu määrusele (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT L 209, 11.08.2005, lk 1–25), mis on samuti tunnustatud kehtetuks. Samas ei asendata muudetavates määrustes viidet sellele määrusele viitega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1306/2013, kuna viimatinimetatud määruse artikli 119 lõike 2 kohaselt tuleb viiteid kehtetuks tunnustatud määrusele (EÜ) nr 1290/2005 käsitada viidetena määrusele (EL) nr 1306/2013 vastavalt määruse (EL) nr 1306/2013 III lisas esitatud vastavustabelile, mille kohaselt vastab määruse (EÜ) nr 1290/2005 artiklile 11, mis sisaldub muudetavate määruste toetuse maksmist käsitlevas paragrahvis, määruse (EL) nr 1306/2013 artikkel 11. Viimatinimetatud artikli kohaselt tuleb toetus maksta välja toetusesaajale täies ulatuses.

Lisaks tehakse määrustes ka mõningaid muudatusi, mis puudutavad ainult üht konkreetset määrust.

KSMi määruse paragrahvi punktiga 2 täiendatakse määrust sättega, mille kohaselt ei anta keskkonnasõbraliku majandamise toetust enamike arengukava 2014–2020 kohaste pindalatoetustega hõlmatud maa kohta.

Samuti muudetakse KSM määruse paragrahvi punktidega 4–7 toetuse baasnõudeid, viies need vastavusse programmiperioodi 2014–2020 õigusraamistikuga, täpsemalt põllumajandusministri

14. jaanuari 2015. a määrusega nr 4 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded”.

Veel täiendatakse KSM määruse toetuse vähendamist käsitlevat paragrahvi uue lõikega, mille kohaselt vähendab PRIA juhul, kui toetuse saamise nõuete täitmise tõttu esineb topeltrahastamist teiste Euroopa Liidu eelarvevahenditega, keskkonnasõbraliku majandamise toetust ületatud osa võrra.

Viimaseks KSM määrukses tehtavaks määrusespetsiifiliseks muudatuseks on uue rakendussätte lisamine, mille kohaselt ei kohaldata määruse § 6 lõikes 8 sätestatud nõuet rohumaa riba või muu maastiku joonelemendi rajamise kohta 2015. aastal toetuse taotlemisel, et vältida olukorda, kus kohustuseperioodi viimasel aastal peavad need taotlejad, kellel on maastikuelementide põllu pinna hulka arvamise tõttu tekkinud rohkem kui 20 hektari suurune maa, rajama rohumaa riba või muu maastiku joonelemendi.

LKT määruse paragrahvi punktiga 2 täiendatakse määruse sätet, mis reguleerib, milliste loomade kohta ei ole võimalik loomade karjatamise toetust taotleda, viitega loomadele, keda võetakse arvesse arengukava 2014–2020 kohase mahepõllumajanduse toetuse andmisel.

MAH määruse paragrahvi punktiga 2 tehtava täpsustuse kohaselt peavad loomad olema kantud põllumajandusloomade registrisse. Punktiga 3 täpsustatakse, et taotleja ettevõtte peab olema tunnustatud mahepõllumajanduse seaduse § 5 alusel kogu kohustuseperioodi jooksul. Punkti 6 kohane täiendus on oluline ühtlustamiseks mahepõllumajandusega tegelemisel seni kehtinud niitmise tähtaega uue perioodi tähtaegadega. Punktidega 7 ja 8 täiendatakse ja täpsustatakse milliseid enesetäiendamise õppevorme arvestatakse toetuse saamiseks kvalifitseeruvaks.

OTL määruse paragrahvi punktiga 14 kehtestatakse uus määruse lisas 1 toodud ohustatud tõugu loomade loetelu vorm, mis vastab arengukava 2014–2020 kohase ohustatud tõugu looma pidamise toetuse rakendusmääruse lisas toodud ohustatud tõugu loomade loetelu vormile. Analoogiline muudatus tehakse ka PLK määrukses, mille paragrahvi punktiga 4 asendatakse viide määruse lisas 2 toodud vormi kohasele poollooduslike koosluste loetelule viitega maaeluministri 22. aprilli 2015. a määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus” lisas 1 toodud vormi kohasele Keskkonnaameti kinnitatud poollooduslike koosluste loetelule ning punktiga 15 tunnustatakse kehtetuks määruse lisa 2, milles oli seni toodud poollooduslike koosluste loetelu vorm. Lisaks muudetakse PLK määruse paragrahvi punktiga 16 määruse lisana 4 kehtestatud vormi „Teave kohustuse üleandmise-ülevõtmise kohta“, asendades selle uuega. Vormil muudetakse andmete esitamist hobuste kohta. Teabevormil märgitakse hobuse unikaalne elunumber (UELN) ning enam ei nõuta andmeid hobuse nime, tema sünniaja ega elektroonilise transpndri kohta. Igal identifitseeritud hobusel peab olema unikaalne identifitseerimise number, mida nimetatakse UELN koodiks, ning andmed hobuse kohta peavad olema kantud hobuslaste registrisse. UELN koodi omistab hobusele ja andmed selle kohta registrisse kannab vastav aretusühing.

PLK määruse paragrahvi punktiga 2 sätestatakse, et toetust ei või taotleda taotleja, kes taotleb arengukava 2014–2020 kohast poolloodusliku koosluse hooldamise toetust.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1306/2013, ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 17.12.2013, lk 549–607),

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670), komisjoni määrus (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), komisjoni määrus (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23), komisjoni määrus (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT L 316, 02.12.2009, lk 65–112), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätteid (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17) ja komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124).

4. Määruse mõjud

Määrusega tagatakse arengukava 2007–2013 kohaste toetusskeemide sujuvam kohandumine ja üleminek programmiperioodi 2014–2020 õigusraamistikku, sh peamiselt kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteemi osas.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruste muutmine ei too kaasa olulisi täiendavaid administreerimiseks vajalikke kulutusi võrreldes kulutustega, mida PRIA ja teised kontrolliasutused on pidanud tegema või teevad selleks, et minna üle uuele kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteemile arengukava 2014–2020 kohaste pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu toetuste osas.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise süsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile ning informatsiooniks PRIAle, Põllumajandusametile ja Veterinaar- ja Toiduametile. Mõlemad ministeeriumid kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Eelnõu saadeti informatsiooniks ka arengukava 2007–2013 ja arengukava 2014–2020 seirekomisjonile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler